

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: Frits is weer 'thuis', na negen dagen op een bewaakte afdeling van het ziekenhuis door te hebben gebracht, werd hij vrijdagmiddag ontslagen en mochten we hem ophalen. Met een heleboel nieuwe ervaringen, een tasje met medicijnen voor de komende dagen en twee vervolgspraken kan hij nu thuis aansterken en weer energie opbouwen. Hij moet eerst nog drie dagen in quarantaine.

Affiche in de lift in het ziekenhuis: Speciale aanbieding: galblaas verwijderen, nu \$ 8.999

We zijn heel dankbaar voor de goede behandeling in het ziekenhuis. Het blijft een heel dubbel gevoel, Het motiveert ons nog meer om te werken aan toegang tot goede gezondheidszorg en hulp voor de allerarmsten in dit land.

Dankbaar zijn we voor de hulp van Gerjan en vooral Raxsmey die dagelijks contact had met de behandelende artsen en mee mocht denken over de behandeling. Zij namen veel zorgen van ons weg, en konden ons uitleg geven over behandeling en medicatie.

Het hele Spien team dat mee is geweest naar Sihanoukville had in de afgelopen 2 weken corona-achtige verschijnselen. Sommigen van hen testten positief na een zelftest. Een officiële PCR-test laat je alleen doen als je er niet onder uit kunt, en dat kan betekenen dat je huis wordt afgesloten voor een week. De meesten hadden milde klachten en mogen nu weer naar buiten.

Ik zelf ben ook positief getest, maar ik heb hoegenaamd geen klachten gehad. Natuurlijk moest ik wel een week binnen blijven. Gelukkig is er een dakterras op het Spien kantoor, zodat ik daar nog wat heen en weer kon wandelen.

En van alle kanten werd mij eten en fruit aangeboden. Dankbaar voor zoveel goede vrienden om ons heen.

Onze familie thuis maakte zich zorgen, maar zagen ook dat er hier goed voor ons gezorgd werd.

Dankbaar zijn we ook voor een goede internetverbinding waardoor we konden videobellen.

Dat goede gezondheidszorg niet voor iedereen is weggelegd hier, laat deze foto zien. Op één van onze veldbezoeken een paar weken geleden, werden we geroepen door een vrouw die ons dringend vroeg om met haar mee te komen kijken naar haar zieke man. Daar aangekomen troffen we een man van een jaar of 35 die leed aan ernstige levercirrose, door overmatig alcoholgebruik. De vrouw vertelde dat het ziekenhuis deze man had opgegeven, en niets meer kon doen. Zijn buik was opgezwollen evenals zijn benen. Hij had pijn en moeite met ademen. Ook het dorps hoofd was er bij aanwezig en bevestigde het verhaal.

We hebben een foto gemaakt en naar Raxmey gestuurd, die meteen contact opnam met het dorps hoofd om te overleggen wat er gedaan kan worden.

De volgende morgen heeft het dorps hoofd de man, samen met zijn vrouw, met een tuk-tuk naar Phnom Penh vervoerd voor een onderzoek in het [Mercy Medical Center](#), het ziekenhuis waar Raxmey werkt en dat medische hulp biedt aan allerarmsten. Daar is 2 liter vocht afgenomen en verder onderzoek gedaan. De kosten van vervoer, behandeling en medicatie heeft Spien betaald. Een paar dagen later kon de man weer naar huis met medicijnen. Hoewel hij ernstig ziek is en het waarschijnlijk niet zal overleven, konden we toch hulp en steun bieden aan hem, zijn vrouw en hun vier kinderen.

Er zijn vergevorderde plannen om met een donatie van Stichting Pharus nog een dergelijk ziekenhuis te bouwen voor betrouwbare medische hulp voor de allerarmsten.

Het is de droom van Raxmey (dochter van Koy, haar naam betekent Sunshine) die als kind al geïnspireerd werd door Diny van Bruggen om arts te worden. Haar droom zal nu werkelijkheid worden. Er is inmiddels een stuk grond aangekocht en later dit jaar zal de bouw beginnen.

Ontwerp van het Diny Sunshine Medical Center

Op 8 juli 2021 overleed mr Touch Soeurn, tot die tijd de Spien projectleider in de provincie Takeo. Daarnaast was hij tientallen jaren communeleider in zijn gebied. Wij bezochten zijn vrouw een paar weken geleden (zie dagboek 2). Zij liet ons toen de plaats zien achter haar huis waarin een beeld van haar overleden man geplaatst zou worden. Inmiddels is het beeld klaar en het heeft een plaats gekregen in het grafmonument.

Sareth herinnert zich zijn overlijden nog als de dag van gisteren. 's Morgens had Soeurn nog een document voor haar ondertekend. Hij voelde zich niet goed en had ook onderliggende problemen. 's Middags hebben zijn kinderen hem naar een ziekenhuis in Phnom Penh gebracht, waar hij positief werd getest op corona, evenals zijn vrouw. Daarom moest hij overgebracht worden naar groot gebouw in de stad die tijdelijk was ingericht als corona-centrum. Twee uur later is mr. Soeurn daar overleden.

Sareth werd gebeld door zijn zoon en ze kon het niet geloven. Een maand daarvoor, begin juni, had één van de zonen van Soeurn een ernstig verkeersongeluk gehad en lag lange tijd in coma. De situatie was nog steeds kritiek. Sareth dacht dus allereerst dat deze zoon was gestorven. Maar het bleek toch echt om zijn vader te gaan.

Sareth is toen samen met Gerjan en Raksmeay naar het covid-centrum gereden, om de familie te bemoedigen die niet bij hun overleden vader en ook niet bij hun moeder mochten zijn i.v.m. besmettingsgevaar.

Overleden covid-patiënten worden nog dezelfde dag op een plaats buiten de stad verbrand, zonder dat er afscheid genomen kan worden, men is alsnog bang voor besmetting. Maar voor mr. Soeun wist zijn familie een uitzondering te krijgen, en zijn lichaam werd overgebracht naar zijn woonplaats in Bati district, waar hij rond middernacht is gecremeerd, zonder ceremonie, en zonder zijn vrouw, die moest achterblijven in het covid-centrum voor 14 dagen quarantaine. Pas daarna mocht ze naar huis en naar haar kinderen en kon ze gaan rouwen om haar overleden man. Enkele dagen na haar thuiskomst heeft de overlijdensceremonie plaatsgevonden. De stoffelijke resten na de crematie zijn verzameld door de kinderen en zijn bijgezet in de stupa. In de afgelopen week is daar ook het beeld van mr. Soeun geplaatst.

